

Case 1: Rollen som medspiller

Opgave A

En række klasser konkurrerer i roning i romaskine. Hver klasse stiller med et hold, der skal ro så langt som muligt på tid.

En meget engageret klasse stiller med et hold, som er indstillet på at vinde konkurrencen.

Julie, Emma og William har roet, og Oscar sætter sig til at ro i romaskinen. Han kan ikke holde samme fart som de andre, og flere klassekammerater vil have ham ud af romaskinen igen.

William sætter sig igen i romaskinen, og i løbet af konkurrencen får Oscar ikke lov til at ro igen.

- Hvad gør du som klassekammerat, der er tilskuer?
- Hvad gør du, hvis det er din holdkammerat, der ikke ror lige så hurtigt som dig?
- Hvad gør du, hvis det er dig, der ror langsomt?
- Bør læreren gøre noget? Hvis ja, hvad?

Case 1: Rollen som medspiller

Opgave B

Din klasse skal løbe stafet i atletikkonkurrencen. Med på holdet er Christian, som er overvægtig. Han er i gang med et væggtab og er kommet i meget bedre form, end han var før.

Alligevel løber Christian ikke lige så hurtigt som de fleste andre i klassen. Det ved han godt og er usikker på sig selv i situationen. Du har hørt et par af dine venner fra klassen kommentere på hans langsomme tempo før konkurrencen.

- Hvordan reagerer du på dine venners kommentarer?
- Hvad mener du om, at alle skal deltage i konkurrencen – også selvom de ikke er hurtige?
- Hvordan kan man gøre det til en god oplevelse for Christian at være med i konkurrencen, når han er usikker i situationen?
- Hvordan kan læreren italesætte, at alle skal være deltage ved konkurrencen, uden at udstille Christian?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 1: Rollen som medspiller

Opgave C

Din klasse skal deltage i holdstafet i svømning med et hold på fire elever.

Læreren spørger, hvem der kunne tænke sig at deltage, og vælger ud af dem Sofie, Clara, Ella og Frida til at svømme. Clara og Frida protesterer og siger, at de ikke vil svømme med Sofie, fordi hun svømmer langsomt og bruger bælte.

Sofie bliver ked af det og løber sin vej, mens Clara og Frida griner af situationen, og et par andre fra klassen fniser med.

- Hvad gør du som klassekammerat, der overværer situationen?
- Hvad gør du over for Clara og Frida?
  - Hvad kan der ske, hvis du gør noget? (både godt og skidt)
- Hvad gør du over for Sofie?
  - Hvad kan der ske, hvis du gør noget? (både godt og skidt)
- Hvad gør du over for Ella?
- Bør læreren gøre noget? Hvis ja, hvad?

Case 2: Rollen som modstander

Opgave A

Længdespringskonkurrencen er i gang i atletik til Skole OL. Eleverne, som ikke deltager i konkurrencen, står ved siden af banen og hepper på deres klassekammerat. Nogle elever forsøger at stresser eleverne fra andre skoler ved at håne og buhe ad dem, når de skal springe.

Elever fra andre skoler, inkl. din egen klasse, begynder at gøre det samme. For når de andre gør det, gør I det også.

Der er ingen lærere til stede.

- Synes du, at det er okay at buhe af modstanderne?
- Er det okay at buhe og håne, når de andre også gør det?
- Hvad synes du er god opførsel over for modstanderne?
- Hvem har ansvar for at gøre noget i situationen?
- Der er en dommer til stede ved konkurrencen. Skal vedkommende gøre noget?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 2: Rollen som modstander

Opgave B

Du står i omklædningsrummet før en svømmekonkurrence. Du har taget to sæt badetøj med for en sikkerheds skyld.

Ved siden af dig står en konkurrent, som opdager, at vedkommende har glemt sit badetøj. Uden det kan vedkommende ikke deltage i konkurrencen.

- Hvad gør du?
- Vil du låne dit badetøj ud til en konkurrent?

Case 2: Rollen som modstander

Opgave C

Der har netop været en svømmekonkurrence, hvor bl.a. Noah og Victor har kæmpet tæt, og Noah har vundet.

Da de kommer op af vandet, er Victor sur. Han begynder at snakke grimt om Noah ved at sige, at det er ufortjent, at Noah vinder, fordi han ikke er god nok, og at han har snydt sig til sejren.

Noah hører ikke noget af det, da han er ved at få sin medalje overrakt imens.

- Du er ven med Victor. Hvad gør du?
- Du er ven med Noah. Hvad gør du?
- Du er ven med både Victor og Noah. Hvad gør du?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 3: Opførsel på banen

Opgave A

Du deltager i 400 m finaleløb ved Skole OL Atletik. Du løber alt, hvad du kan, og prøver at hænge på de tre foran dig, men du er hele tiden en 3-4 meter bag nummer 3.

Cirka halvvejs rundt på banen vrider din modstander, der ligger som nummer 2, om på foden og falder. Nu har du chancen for at komme op blandt medaljetagerne.

Da du når op til vedkommende, kan du se, at vedkommende har rigtig ondt og bliver helt hvid i hovedet. Der er voksne på vej, men de er lige nu ikke i nærheden, da I er længst væk på banen.

- Hvilke valgmuligheder har du?
- Hvilke konsekvenser har de forskellige valgmuligheder?
- Hvad gør du?

Case 3: Opførsel på banen

Opgave B

Du deltager i crawl i Skole OL Svømning. Du er rigtig god til at svømme og forventer at vinde dit svømmeheat.

Da heatet bliver sat i gang, kan du ikke finde den rytme, du plejer, og du kan mærke, at du svømmer langsommere end normalt. Det ender med, at du bliver nummer fire i heatet.

Da du kommer op af vandet, er du sur, kaster badehætte og svømmebriller af sted og rammer et par andre svømmere. Du går heller ikke over og ønsker vinderen tillykke med sejren.

- Hvad synes du om din egen opførsel?
- Er det i orden at være sur over at have tabt?
- Hvordan er det i orden at reagere?
- Bør du gøre noget, når du er kommet ned på jorden igen?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 3: Opførsel på banen

Opgave C

Du deltager i boldkast ved Skole OL Atletik. Du har kastet ganske godt, men en af dine modstandere har kastet lidt bedre end dig og står til at vinde.

Dit sidste kast er godt, men ikke helt nok til at komme forbi din modstander. Ved en fejl får dommeren skrevet forkert, så dit kast er længere, end du faktisk har kastet. Du står nu til at vinde konkurrencen.

- Hvilke valgmuligheder har du?
- Hvilke konsekvenser har de forskellige valg?
- Hvad gør du?

Case 4: Opførsel uden for banen

Opgave A

Skole OL Finalen er skudt i gang, og rigtig mange elever fra klasser og skoler fra hele Danmark er på stadion. Humøret er højt, og alle er klar til dagens konkurrencer.

Ikke alle kan konkurrere samtidig, og der er noget ventetid i løbet af dagen.

Nogle elever begynder at løbe rundt og råbe. De kaster også med ting og skaber en dårlig stemning.

- Hvilket ansvar har du selv som deltager, når du venter?
- Hvilket ansvar har du over for dine klassekammerater?
- Har du et ansvar over for andre klasser og skoler?
- Har andre et ansvar?
  - Evt. hvem?
  - Og hvordan bør de i så fald tage ansvar?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 4: Opførsel uden for banen

Opgave B

Hold fra to klasser kæmper tæt om at vinde en rokonkurrence. De ligger helt tæt frem til de sidste tag, og til allersidst trækker klasse A fra klasse B. Klasse B har givet alt, hvad de havde, og har roet hurtigere end i indledende.

Holdet fra klasse B er meget skuffede over, at de ikke vinder konkurrencen. Resultatet er, at halvdelen af holdet nægter at gå til præmieoverrækkelsen. Ved præmieoverrækkelsen klapper både dem, der er blevet nummer 1 og 3 anerkendende af de andre holds præstationer, mens holdet fra klasse B ikke klapper og ikke ønsker de andre tillykke.

- Hvad mener du om opførslen fra klasse B's hold?
- Er det i orden at være sur over at have tabt?
- Hvordan ville du selv have reageret?
- Hvordan bør man efter din mening opføre sig i en situation som denne?

Case 4: Opførsel uden for banen

Opgave C

Ved svømmekonkurrencen i Skole OL Svømning bliver alle deltagerne i hvert heat præsenteret med navn og skole over højttalerne.

Undervejs begynder tilskuere fra en skole at buhe af elever fra andre skoler. I protest begynder andre tilskuere at buhe også.

- Da konkurrencen skal starte er der så meget larm i svømmehallen, at to deltagere ikke kan høre startsignalet, og de kommer senere af sted end de andre.
- Hvad mener du om tilskuernes opførsel?
- Skal man gøre noget for at undgå, at nogle buher af andre?
  - Hvad kan man evt. gøre?
- Hvad ville du gøre som deltager i konkurrencen?
  - Hvad ville du gøre, hvis du var en af dem, der ikke hørte startsignalet?
- Hvad bør dommerne gøre i en situation som denne?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 5: Rollen som tilskuer

Opgave A

Længdespringskonkurrencen er i gang i Skole OL Atletik. Eleverne, som ikke deltager i konkurrencen, står ved siden af banen og hepper på deres klassekammerat. Nogle elever forsøger at stresser dem, der skal springe fra andres skoler ved at buhe af dem, når de skal springe, og håne dem, hvis de ikke springer så langt.

Elever fra andre skoler, inkl. din egen klasse, begynder at gøre det samme. For når de andre gør det, gør I det også.

Der er ingen lærere til stede.

- Hvad synes du om, at der er nogen der buher og håner modstanderne?
- Er det i orden at buhe, når de andre også gør det?
- Hvad synes du er god opførsel over for modstanderne?
- Hvem har ansvar for at gøre noget i situationen?
- Der er en dommer til stede ved konkurrencen. Skal vedkommende gøre noget?

Case 5: Rollen som tilskuer

Opgave B

Klasserne fra en skole er rigtig gode til at bakke op på tilskuerækkerne. De klapper både af deres egen klasse, deres parallelklasse og af elever fra de andre klasser, når de præsterer flot, og af de andre klasser, når de vinder.

Din ven synes, at det er åndssvagt, at de hepper på de andre skoler. Han mener, at de kun burde heppe på deres egen klasse, fordi ellers hjælper de modstanderne på vej.

- Synes du, din ven har ret eller er forkert på den?
- Hvad mener du om den anden skoles elever som tilskuere?
- Hvordan er du som tilskuer til et idrætsstævne?
- Hvordan er din klasse som tilskuere til et idrætsstævne?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 5: Rollen som tilskuer

Opgave C

Der er konkurrence i Skole OL Svømning. Da en elev fra en anden skoleklasse skal springe i vandet ved starten, ryger hans badebukser af. Det ser lidt sjovt ud, da han famler for at få badebukserne på igen. Derfor kommer mange til at grine. Også dig.

Da eleven kommer op af vandet igen, er det tydeligt, at han synes, det er pinligt, at han tabte badebukserne.

En lille gruppe fra din klasse kommer med kommentarer, griner og peger på eleven.

- Er det i orden at grine, da han taber badebukserne?
- Er det i orden at grine, da han kommer op af vandet?
- Betyder det noget, at han er flov over situationen?
- Siger du noget til dine klassekammerater?
  - Evt. hvad?
- Hvad ville du gøre, hvis du tabte dit badetøj?

Case 6: Respekt for regler

Opgave A

Del 1: Konkurrencen 20 gange 60 m stafet er i gang i Skole OL Atletik. I front er der tæt kamp mellem to klasser.

Klasse X bliver ivrig, og eleverne kommer flere gange til at løbe for tidligt af sted, så de er i gang, inden de får depechen i hånden. Klasse X bliver nummer 1 og vinder konkurrencen.

Elever fra klasse Y, der bliver nummer 2, bemærker, at klasse X har snydt ved at starte for tidligt og protesterer. Linjedommeren har ikke set, at der blev snydt, så de får ikke medhold i deres protest.

- Du er deltager fra klasse X. Hvordan føles det at vinde i denne konkurrence?
  - Vil du gøre noget?
- Du er deltager fra klasse Y. Hvordan føles det at blive nummer 2 i denne konkurrence?
  - Vil du gøre noget?

Del 2: Klasse X er glad for at have vundet. Men efter et stykke tid føles sejren ikke længere så god. De ved godt, at de har snydt, og de kan se klasse Y's skuffelse over at have tabt og ikke at få medhold i protesten.

En klasserepræsentant vælger derfor at kontakte finalesekretariatet og fortælle det. Klasse Y bliver i stedet vindere, og klasse X bliver diskvalificeret.

- Hvad mener du om klasse X's opførsel?
- Hvordan ville du selv have gjort?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 6: Respekt for regler

Opgave B

Der er semifinaler i Skole OL Bueskydning. Mange af klasserne har skudt rigtig godt, og du ved, at du selv skal skyde rigtig godt for at hjælpe din klasse på vej til finalen.

Du og din klassekammerat er på vej ned til skiven for at tælle point sammen, efter at I har skudt. Ved skiven ser I, at ét af dine skud ikke har givet point. Det er ikke godt, hvis klassen skal have et godt resultat.

Din klassekammerat siger, at I bare kan skrive 8 point på scorekortet. Ingen vil alligevel opdage, at I har snydt. Det kan være afgørende for, at I går videre.

- Hvad gør du?
- Hvad siger du til din klassekammerat?
- Er det ok at snyde lidt for at vinde, når ingen opdager det?

Case 6: Respekt for regler

Opgave C

Du deltager i længdespringskonkurrencen i Skole OL Atletik og har netop sprunget. Da dit spring skal måles op, opdager du, at personen, der skal måle springet op, er kommet til at lægge målebåndet forkert, så du får målt et spring, der er cirka 10 cm længere, end du faktisk har sprunget.

Du får ikke lige sagt noget, mens opmålingen sker, og der er tilsyneladende ikke nogen, der har opdaget, at dit resultat er bedre, end du faktisk har sprunget.

- Hvordan reagerer du, da du opdager, at de skriver et bedre resultat ned?
- Vil du holde fast i resultatet, når nu ingen har opdaget det?
- Ville du sige noget, hvis der var blevet målt 10 cm for kort?
- Hvad mener du, det betyder det for konkurrencen, hvis man ikke siger, når der sker fejl?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

Case 7: Når voksne snyder

Opgave A

Ved en Skole OL Atletik-konkurrence i længdespring bliver dit spring dømt overtrådt. Springet bliver derfor ikke godkendt.

Din lærer bliver så sur over, at springet ikke blev godkendt, at hun begynder at råbe ad dommeren og at diskutere kendelsen. Hun siger, at der ikke var overtrådt.

- Hvordan ville du opleve situationen?
- Hvad ville du gøre, hvis du selv havde mærket, at du faktisk havde overtrådt?
- Hvad ville du gøre, hvis du også troede, at du ikke havde overtrådt?
- Hvordan bør lærere efter din mening handle og opføre sig i en situation som denne?
- Hvad er lærernes rolle efter din mening ved et arrangement som Skole OL?

Case 7: Når voksne snyder

Opgave B

Del 1: Ved romaskinerne i Skole OL Roning er der gang i klassekonkurrencerne. Konkurrencen er tæt mellem flere klasser.

Fra klasse X har alle endnu ikke roet, som reglerne ellers foreskriver. Men læreren vælger at lade de fem stærkeste i klassen ro det sidste stykke, så klassen er sikker på at vinde konkurrencen.

Ingen af dommerne opdager læreren og klassens snyd, og klasse X får sejren.

- Synes du, at det er i orden at omgå reglerne for at vinde?
- Er det i orden, hvis ingen alligevel opdager, at alle ikke har roet?
  - Synes du, at der er forskel på, om det bliver opdaget eller ej?
- Hvad mener du om lærerens beslutning om at lade de bedste ro?
- Hvordan bør lærere opføre sig i forbindelse med en konkurrence som denne?
- Er det i orden, at alle deltagerne i en konkurrence ikke får lov til at deltage i konkurrencen?

Del 2: Elever og lærer fra en af de konkurrerende klasser har opdaget, at alle ikke har roet. De indberetter dette til dommerne.

- Ændrer det noget, at andre har bemærket, at alle ikke har roet?
  - Hvis ja, hvad?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

Case 7: Når voksne snyder

Opgave C

Ved Skole OL må hver elev ikke stille op i flere discipliner. Det er hele klassen, der deltager og konkurrerer i Skole OL-stævnet.

Ved stævnet er en lærer ivrig for, at hans klasse skal vinde. Derfor ignorerer han reglerne og sender en elev, der er rigtig god til forskellige slags idræt, ind i flere discipliner.

- Hvordan ville du opleve det, hvis du var eleven, som fik lov til at konkurrere i flere discipliner?
- Hvordan ville du opleve det, hvis du var en af de elever, som ikke fik mulighed for at konkurrere, fordi en anden konkurrerede i flere discipliner?
- Hvad mener du om, at læreren prioriterer på denne måde?
- Hvilken opgave har en lærer i forbindelse med et idrætsstævne som Skole OL?

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Med støtte fra
TrygFonden

AARHUS
KOMMUNE